

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

'S-GRAVENHAGE

~~waars~~
~~afwees~~ Arm. 2. 19-2-60/
punt 2 ~~clausu~~

MINISTERRAAD

19 FEB. 1960 / 2d

Zijner Excellentie
de Minister-President,
Voorzitter van de Raad
van Ministers.Directie ~~XXXXX~~: Integratie Europa

Datum: 17 februari 1960

Onderwerp: Mandaat voor de Europese Commissie
inzake de onderhandelingen over het
associatie-verdrag voor Griekenland
en de EEG.

Kenmerk: DIE-25359

Foto-nr: 194025

TER BEHANDELING IN DE MINISTERRAAD VAN
19 FEBRUARI 1960 (bij punt 2)

Tijdens de EEG Ministerraad van 1 februari kon nog geen ontwerp mandaat voor de Europese Commissie, die de onderhandelingen met de Griekse Regering zal voeren over een eventuele associatie van Griekenland met de EEG worden vastgesteld, omdat de deskundigen nog geen overeenstemming hadden bereikt over dit ontwerp mandaat. In verband met de verschillende geruchten en berichten welke terzake hebben gecirculeerd, zou ik er hierbij even uitdrukkelijk op willen wijzen, dat het niet tot stand komen van dit mandaat volstrekt niet kon worden geweten aan de Nederlandse delegatie. De grootste moeilijkheden kwamen van de zijde van de Italiaanse delegatie, terwijl bovendien de Franse delegatie tot en met 1 februari nog niet over instructies beschikte.

Gezien deze situatie is toen, op mijn voorstel, besloten de deskundigen nog twee weken de tijd te geven om een ontwerp mandaat op te stellen, zodat eind februari de Commissie de onderhandelingen zou kunnen beginnen. Tevens werd besloten geen afzonderlijke Ministerraad aan dit onderwerp te wijden, indien het Comité van Permanent Vertegenwoordigers overeenstemming over de tekst kon bereiken, zij het dat ik wat Nederland betreft wel het voorbehoud heb gemaakt van goedkeuring van de ontworpen tekst voor de Nederlandse Ministerraad.

Ik moge U hierbij verzoeken mij te machtigen in Brussel te verklaren, dat Nederland zich met het ontwerp mandaat, zoals dit thans is opgesteld, voorshands kan verenigen, zij het onder formele handhaving van zijn standpunt met betrekking tot de landbouw, zoals dit hieronder nader uiteen zal worden gezet.

De tekst van het mandaat gelieve U hierbij aan te treffen.

Bij dit mandaat moge ik de volgende toelichting geven:

1. Het mandaat heeft slechts betrekking op een aantal punten, welke in een eventueel associatie-verdrag geregeld zou moeten worden en is derhalve niet volledig. Onder meer bevat het mandaat geen voorzieningen met betrekking tot de institutionele opzet van de associatie, noch omtrent de eventuele regeling van het dienstenverkeer, personenverkeer, kapitaalverkeer en de vrijheid van vestiging, noch ook ten aanzien van de noodzakelijke coördinatie en harmonisatie van het economisch beleid. Overeengekomen is, dat deze punten nog nader zullen worden bestudeerd en dat te zijner tijd het mandaat zal worden aangevuld.

Het mandaat machtigt de Commissie echter op een aantal, zeker voor Griekenland zeer essentiële punten de onderhandelingen vast te openen.

2. De procedure zal zijn, dat de Commissie, gedurende de onderhandelingen, nauw voeling houdt met een comité van nationale deskundigen over de problemen welke bij de onderhandelingen rijzen. Verondersteld mag worden, dat t.z.t. het mandaat verdere aanvulling of vernieuwing zal vereisen. Gezien het grote politieke belang van deze onderhandelingen en deze associatie-overeenkomst, stel ik mij voor de Raad regelmatig van de ontwikkeling op de hoogte te houden.
3. De algemene opzet welke voor de associatie-overeenkomst is voorzien, is die van een douane-unie. Het mandaat machtigt de Commissie aan Griekenland voor te stellen, dat de EEG de tarieven wil afbreken en de contingenten zal verruimen tegenover Griekenland conform het ritme voorzien in het EEG-verdrag en van de Grieken in beginsel hetzelfde te vragen. Hierbij zal Griekenland echter een tweetal uitzonderingsmogelijkheden krijgen.

In de eerste plaats zal een lijst worden opgesteld van produkten, waarvoor Griekenland de invoerrechten niet in een periode van 12, doch in een periode van maximaal 22 jaar zal afbreken (hetzelfde geldt hier met betrekking tot de contingentsverruiming). Voorts zal Griekenland een beroep kunnen doen op ontsnappingsclausules, wanneer het in verband met zijn economische ontwikkeling bijzondere moeilijkheden in een sector zou ondervinden. Terzake zal echter prealabel overleg met de Gemeenschap moeten worden gepleegd.

4. Grote moeilijkheden zijn gerezen in het kader van het overleg tussen de zes Lid-staten met betrekking tot hetgeen Griekenland op het punt van de landbouw kon worden aangeboden.

De vijf andere Lid-staten wensen Griekenland met betrekking tot de landbouw een regiem aan te bieden, waarbij voor een kleine groep produkten, namelijk die agrarische produkten waarvoor geen gemeenschappelijk landbouwbeleid en geen marktordeningen in EEG-verband zijn voorzien, de tarieven zullen worden afgebroken en de contingenten zullen worden

verruimd conform het hierboven genoemde tempo, neergelegd in het Verdrag van Rome. Voor alle overige produkten wensen zij echter een stand-still, met dien verstande dat, zodra in EEG-verband een gemeenschappelijk landbouwbeleid tot stand zal zijn gekomen met Griekenland overleg zal worden gepleegd over een mogelijke harmonisatie van het landbouwbeleid tussen de EEG en Griekenland, op grond waarvan aan Griekenland de zelfde afzetmogelijkheden zouden kunnen worden geboden als de EEG elkaar onderling geven.

Van Nederlandse zijde is steeds krachtig verzet aangekend tegen deze bijzonder magere voorstellen. In de eerste plaats omdat dit in wezen de landbouw vrijwel buiten de associatie en dus ook buiten de douane-unie zou houden gedurende een lange periode, namelijk een periode waarin nog geen EEG-landbouwbeleid tot stand is gekomen of, indien geen harmonisatie met Griekenland wordt bereikt, voor onbepaalde tijd. Een dergelijke opzet is bepaald niet in overeenstemming met het GATT en tegen een soortgelijke regeling in het kader van de Europese vrijhandelsassociatie zal dan ook zijdens de EEG in GATT-verband worden geprotesteerd.

Voorts biedt naar Nederlandse opvatting dit voorstel aan Griekenland zo weinig perspectief in verband met het feit dat meer dan 90% van de Griekse export uit landbouwprodukten bestaat, dat een dergelijk restrictief voorstel in Nederlandse ogen geen redelijke propositie tegenover de Grieken bevat.

Van Nederlandse zijde is steeds bepleit, dat voor alle landbouwprodukten de tarieven tegenover Griekenland zouden moeten worden afgebroken en de contingenten zouden moeten worden verruimd en dat, zodra een gemeenschappelijk landbouwbeleid in de EEG wordt vastgesteld, met Griekenland overleg zou worden gepleegd over een eventuele harmonisatie van het landbouwbeleid. Doel van deze harmonisatie zou dan zijn Griekenland de mogelijkheid te bieden na harmonisatie ook verder te profiteren van de vrije markt binnen de EEG. De andere delegaties hebben deze oplossing echter categorisch afgewezen, waaruit, helaas, wel blijkt, dat men zich daar op het standpunt stelt, dat op het gebied van de landbouw, harmonisatie van het beleid prealabel dient te zijn voor de vrijmaking van het onderling verkeer.

Ondanks de fundamentele bezwaren welke bestaan tegen de tekst van het mandaat dat de andere regeringen de Commissie op dit punt wensen te geven, zou ik U toch willen vragen ermede akkoord te gaan, dat van Nederlandse zijde wordt verklaard, dat wij ons voorshands neerleggen bij het door hen gewenste mandaat onder formele handhaving van ons standpunt, mede ook omdat Nederland verwacht, dat een opzet zoals door de anderen wordt gewenst, zal blijken niet tot enig redelijk resultaat in de onderhandelingen met Griekenland te leiden.

5. Een afzonderlijke regeling, welke dus ook een uitzondering op de hierboven uiteengezette regeling voor de landbouw betreft, wordt voorzien voor tabak. Circa 60% van de Griekse export bestaat uit tabak en om die redenen heeft de Griekse Regering verzocht in het associatie-verdrag een

voorziening op te nemen, waarbij de EEG-staten zich verbinden tot een geleidelijke verdubbeling van de tabak-invoer uit Griekenland. Uit de zeer uitvoerige besprekingen gewijd aan dit punt is gebleken, dat een dergelijke garantie onmogelijk van de zijde van de EEG kan worden gegeven. Duitsland, Nederland en België kunnen dit niet, omdat de tabakshandel geheel vrij is. Frankrijk en Italië, waar een tabaksmonopolie bestaat, menen zich hier niet toe te kunnen verbinden, gezien de reeds aanwezige grote voorraden Griekse en andere Oosterse tabak.

Overeengekomen werd tenslotte, dat Griekenland zal worden aangeboden een onmiddellijke reductie van het bestaande recht op tabak tot nul en voorts een verklaring van de zijde van Frankrijk en Italië, dat zij de tabak-aankopen niet zullen verminderen, doch zullen vermeerderen naarmate, als gevolg van de afbraak van het recht op tabak, de invoer in de andere Lid-staten toeneemt.

6. Uitvoerig wordt ook gesproken over de mogelijkheid van hulpverlening aan Griekenland. Het verzoek van Griekenland was financiële hulp in de orde van grootte van \$ 300 mln gedurende de eerste vijf jaar van de associatie-overeenkomst. Ondanks krachtige aandrang welke van de zijde van de Commissie werd uitgeoefend, bleek dat geen van de Lid-staten, met uitzondering van Italië, bereid was een speciaal fonds voor de hulp aan Griekenland te creëren. Een zekere vrees voor de consequenties daarvan, wanneer ook andere associatieverdragen zouden worden gesloten, was aan deze houding van de Regering niet vreemd. De regeringen waren wel bereid voor Griekenland toegang tot de Investeringsbank te openen, welke tegen normale voorwaarden leningen voor allerlei producten in Griekenland kan verstrekken. Slechts de Italiaanse Regering had hiertegen bezwaar op grond van de overweging, dat dit dan in mindering zou komen van de eventuele leningen voor ontwikkelingsprojecten binnen de EEG, waarvan, zoals bekend, vooral Italië hoopt te profiteren.

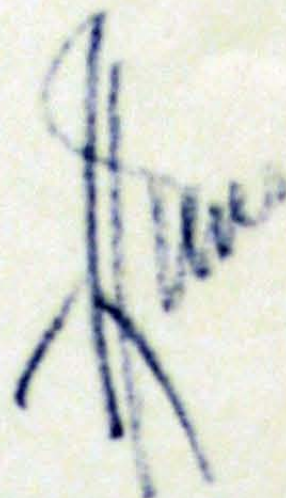
Andere voorstellen, welke door de Commissie mede op Grieks verzoek met betrekking tot de financiële hulp zijn gedaan, zoals verlenging van de exportkrediettermijnen en speciale maatregelen ter bevordering van de kapitaaluitvoer naar Griekenland, zijn door alle delegaties afgewezen.

Het ligt voor de hand te verwachten, dat het mandaat van de Commissie met name op het punt van de financiële hulp teleurstellend zal zijn voor Griekenland. In dit verband is van belang de slotopmerking in het mandaat, welke op aandringen van de Duitse delegatie en de Commissie werd opgenomen. Verwacht kan worden dat de Commissie, die terzake bij de Griekse delegatie waarschijnlijk wel verwachtingen heeft gewekt, t.z.t. nog wel op dit punt zal terugkomen.

Met betrekking tot de financiële hulp ben ik van mening dat, wanneer men tot de conclusie zou komen dat Griekenland om politieke en militaire redenen meer economische hulp

zou moeten hebben dan het thans krijgt en dit meerdere inderdaad van de zijde van de Europese landen zou moeten komen, hier dan een verantwoordelijkheid ligt voor de landen welke lid zijn van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie. Het lijkt mij niet juist, dat de financiële last van een dergelijke, om politieke redenen te geven hulp uitsluitend voor rekening van de EEG-landen zou moeten komen.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J. van...' with a stylized flourish at the end.

q u o t e
= = = = =

schema d'un accord d'association

avec la grece

1. cadre general de l'accord

1. L'union douaniere sera realisee par les deux parties dans le delai de douze ans prevu au traite de rome, ce principe constituant la regle.

L'union douaniere comportera:

- la suppression des barrieres douanieres.,
- l'elimination des restrictions quantitatives et des mesures d'effet equivalent (1),.
- l'adoption par la grece du tarif exterieur commun de la communaute. des mesures speciales devront etre prevues en vue d'eliminer tout risque de detournement de trafic. la grece s'abstiendra d'introduire de nouveaux droits de douane a l'importation et a l'exportation ou des taxes d'effet equivalent, ou de majorer ceux existants, ainsi que d'appliquer de nouvelles restrictions quantitatives ou des mesures d'effet equivalent.

il y aurait lieu d'obtenir que le droit de base a partir duquel les reductions tarifaires seront operees, soit le droit applique au 1er janvier 1959. en ce qui la concerne, la communaute etendra a la grece les mesures prises ante-

rieurement entre les six de façon à éviter la multiplicité des régimes tarifaires.

2. L'accord d'association devrait prévoir l'application des clauses de sauvegarde du traité de Rome, à savoir:

- clause de sauvegarde pour difficultés graves et constatées de la balance des paiements,.

(1) il devrait en résulter pour la Grèce la nécessité d'harmoniser sa situation sur le régime de droit commun de l'O.E.C.E. dans un délai de deux ans.

- clause de sauvegarde pour troubles particuliers (pendant la période transitoire),.
- clause de sauvegarde de l'article 115.

en outre, l'accord devrait prévoir des clauses de sauvegarde spécifiques, notamment:

- en cas de difficultés résultant du défaut d'harmonisation des politiques (notamment disparité dans les règles de concurrence ou dans la politique commerciale ...),.
- au cas où certaines exportations du pays associé vers la Communauté entraîneraient des difficultés pour les exportations similaires d'un pays membre vers les autres marchés de la Communauté. dans ce cas, le pays en cause pourrait demander aux autres États membres d'appliquer des mesures dans des conditions et selon une procédure qui devront être définies lors de l'examen des questions institutionnelles (1).

n.b.: la Commission a été chargée de revoir tout le problème des clauses de sauvegarde et de faire des propositions à ce sujet.

3. en cas de standstill ou de rétablissement de contingents, il devra être prévu que les importations régies par des accords bilatéraux conclus avec des pays tiers seront stabilisées ou que la Communauté sera consultée sur leur accroissement éventuel.

4. pour tenir compte du caractère de l'économie grecque et des nécessités de son développement, il serait prévu deux catégories d'exceptions à l'application du rythme de démobilité tarifaire et contingentaire du traité de Rome.

(1) réserve de la délégation néerlandaise qui préfère que le dernier tiret soit biffé.

- a) pour certains produits, un régime de demobilisation tarifaire et contingentaire étalé sur une période maximum de 22 ans serait fixé dès maintenant; ces produits, en nombre limité, devraient représenter un pourcentage maximum des importations grecques en provenance de la communauté de l'ordre de 20 0/0.

La liste des produits en cause - qui serait annexée à l'accord - serait à négocier entre la communauté et la Grèce et devrait être conforme tant aux nécessités du développement de l'économie grecque qu'aux perspectives de son intégration dans la communauté. elle pourrait être revue et adaptée d'un commun accord dans les deux ans suivant l'entrée en vigueur de l'accord d'association, et à concurrence d'un maximum supplémentaire de 5 0/0 des importations grecques en provenance de la communauté.

Le rythme qui serait retenu pour la demobilisation tarifaire serait uniforme pour tous les produits de la liste et devrait être aménagé de manière à assurer une préférence immédiate, même réduite, en faveur de la communauté.

- b) une clause de suspension repondrait, en outre, aux problèmes économiques et sociaux que pose en Grèce la demobilisation tarifaire et contingentaire. elle permettrait, en cas de difficulté, de suspendre l'application des règles générales définies au paragraphe 1 ci-dessus.

Le recours à cette clause devrait faire l'objet de consultations préalables au sein des institutions de l'association et devrait être limité, notamment par la définition de critères précis, par la limitation de la durée d'application ou par toute autre méthode appropriée.

11. régime agricole

1. Les règles de l'union douanière s'appliquent à l'ensemble des produits agricoles dans les conditions ci-dessous définies.
2. ce régime devra être fondé:
 - a) - sur la nécessité de ne pas empêcher en aucun cas les états membres de la communauté d'atteindre les objectifs que le traité de Rome leur assigne dans l'article 39.
 - b) - sur le principe de la réciprocité dans l'accroissement des échanges commerciaux.
3. pour tous les produits relevant du régime agricole des clauses de sauvegarde seront prévues.

en ce qui concerne les états membres de la C.E.E., l'accord devra stipuler:

- a) que les clauses de sauvegarde prévues dans le chapitre agricole du traité de Rome seront applicables à l'égard du pays associé,
- b) qu'au cas où certaines exportations du pays associé vers la communauté entraîneraient des difficultés pour les exportations similaires d'un pays membre vers les autres marchés de la communauté, le pays en cause pourra demander aux autres états membres d'appliquer des mesures appropriées dans des conditions et selon une procédure qui devront être définies lors de l'examen des questions institutionnelles. (1)

(1) réserve de la délégation néerlandaise qui estime que la procédure prévue dans l'article 115 suffit et propose de biffer le b)

4. pour les produits figurant à l'annexe a l'élimination des droits de douane et des contingents est réalisée en douze ans par les deux parties en application des règles générales prévues dans le traité d'association pour les produits non agricoles.
5. pour les produits figurant à l'annexe b, les états membres font bénéficier les exportations grecques d'un standstill tarifaire et contingentaire de nature conservatoire. toutefois, chaque partie étend à l'autre le bénéfice des avantages qu'elle pourrait accorder aux pays tiers.

au plus tard deux ans après l'établissement par la communauté des règles d'une organisation commune des marchés, et si la décision d'harmonisation visée à l'alinéa suivant n'est pas intervenue, le régime applicable aux importations des pays tiers pour les produits considérés sera étendu à la Grèce.

Lorsque pour un produit l'organisation du marché dans le cadre de la politique agricole commune est mise en œuvre, des consultations sont ouvertes entre le pays associé et la communauté. Les conditions d'une harmonisation de la politique de la Grèce avec la politique agricole commune de la communauté sont examinées. Lorsqu'elles sont définies, les restrictions aux échanges sont éliminées selon des conditions à définir en conformité avec les principes de l'organisation de marché choisis pour le ou les produits considérés.

Les parties s'efforceront de rendre concomitants l'élargissement des échanges et l'harmonisation de la politique agricole de la Grèce avec celle de la communauté. (1)

6. il doit être prévu un examen annuel du développement des échanges agricoles, qui peut aboutir notamment à :
- a) - réviser la répartition des produits entre l'annexe a et l'annexe b,.
 - b) - préciser les conditions d'utilisation des clauses de sauvegarde,.
 - c) - définir des garanties spécifiques de nature à faciliter l'élimination des mesures de sauvegarde.

(1) réserve d'attente de la délégation néerlandaise sur le paragraphe 5.

iii. tabac

1. Le tabac grec bénéficiera du régime de démoblisation tarifaire intervenant pour ce produit entre les six.
2. en outre, un régime complémentaire devra être appliqué, qui pourrait revêtir les formes suivantes:
 - une modification du droit du tarif extérieur commun avec pour but de protéger le tabac brut grec, tout en prenant en considération les intérêts des producteurs et des industries transformatrices de la communauté.

cette question est à l'étude entre les six. Le mandat sera completé dès que ces études seront terminées. La commission demandera à la délégation grecque pour quels niveaux de prix elle demande une protection spéciale.

- dans le cadre de la démoblisation tarifaire intervenant à l'intérieur de la communauté et entre les six et la Grèce, suspension totale ou partielle des droits en faveur du tabac du type oriental (avec ou sans fixation de contingents).

réserve d'attente des délégations, la commission ayant été chargée d'étudier de manière plus approfondie les modalités de ce système.

3. dans la mesure où la préférence tarifaire qui serait accordée à la Grèce donnerait lieu à un accroissement constaté des importations de tabac grec dans les pays à économie libre,